

Annegreet

Annegreet van Bergen is
freelance journalist in Zutphen

Zaterdagavond, zes uur

Het is alsof je wordt teruggeworpen in de geschiedenis. Weg uit de hectische wereld waarin de tijd wordt aangegeven met verspringende lichtstreepjes op een scherm. Je bent weer even in de tijd waarin klokgelui de mensen in de stad eraan herinnerde hoe laat het is. Als zaterdagavond rond etenstijd de klokken van de Sint Walburgiskerk luiden, weet iedereen in Zutphen dat het zes uur is.

Wat lang niet iedereen weet, is dat burgers van de stad mogen helpen bij het luiden van de klokken. Om ongeveer kwart voor zes staat de luidmeester van dienst met een aantal vrijwilligers van het klokkenluidersgilde Sint Walburga aan de voet van de kerktoren. Wie wil, mag met hen mee. Je moet dan wel de ruim honderd treden van de wenteltrap naar de klokkenzolder beklimmen. Daar hangen in de schemer de 'dames'. Want de klokken hebben namen, een vrouwen naam. Ze heten Beatrix, Irene, Margriet, Marijke, Walburga en Maria.

Na een korte voorstellingsronde (de grootste klok is Beatrix, de kleinste Marijke) daalt het gezelschap via een andere trap af naar de luidzolder. Daar liggen de touwen, keurig in spiraalvorm opgerold. In stilte wordt het signaal van zes uur van de Wijnhuistoren afgewacht. Dan gaat het los. De klokken worden volgens speciaal door luidmeester Constant Willems uitgewerkte schema's geluid. Die schema's zijn nodig, want niet alle combinaties (Beatrix en Walburga, Margriet en Ma-

ria bijvoorbeeld) klinken even mooi. In samenwerking met een musicoloog heeft Willems uitgezocht in welke combinaties de kerkklokken het beste tot hun recht komen. Als een dirigent loopt hij over de zolder en geeft hij het teken wanneer er moet worden begonnen en wanneer er moet worden gestopt met het luiden van een bepaalde klok.

Een enthousiast jochie van nog geen tien jaar bijt het spits af. Hij mag Marijke luiden. Glimmend van trots trekt hij aan het touw en hoort de klok luiden. Na een halve minuut krijgt hij het stopteken. Nu is het de beurt aan de andere - zwaardere - klokken. Vooral voor Walburga en Beatrix moet je sterk zijn. De luiders lossen elkaar af, want dit is zwaarder dan gewichtheffen in de sportschool. Intussen stroomt het zand in de zandloper naar beneden. Vijftien minuten mag het luiden duren, anders wordt het kwartiersein van de Wijnhuistoren overstemd. Als de laatste korrels uit de zandloper naar beneden zijn gelopen, moeten de klokken zwijgen en sterft hun geluid langzaam weg. Wat je buiten niet hoort is het natreunen van de balken waaraan de klokken hangen.

Ruim een halfuur ben je in de kerktoren. Voor mijn gevoel veel langer. Dat krijg je als je een reis naar de Middeleeuwen maakt. Bovendien ben ik nu iedere zaterdag, wanneer ik om zes uur de klokken van de Walburgiskerk hoor, in gedachten weer in de schemerige toren. Een ervaring die ik iedereen van harte kan aanbevelen.